

MINISTRI SE POSLAVLJAJO

Vnanji ministri so sinoči razpravljali do ene ponoči, upajoč, da po treh tednih napornega dela dosežejo kak uspeh; pa zopet se niso mogli zediniti in sporazumeti ter so slednjič sklenili, da se zopet sestanejo danes ob 6 zvečer.

V soboto so vnanji ministri nestrpno čakali na glas iz Moskve v nadi, da bo Molotov prejel navodila za zmernejše ruske zahteve, toda prišlo je naročilo, da Molotov ostane trdno na svojem dosedanjem stališču. Danes zopet čakajo na nova navodila iz Moskve, ki pa bo najbrže vstrajala pri svojih dosedanjih zahtevah.

Delegati so se v Lancaster House zbrali ob 2.30 zvečer, zelo resni, toda odločni, da sestavijo končno poročilo o konferenci. Na popoldanski seji je večinoma govoril ruski delegat Molotov, ki je nasprotoval, da bi bilo poročilo pisano v celoti. V resnici je Molotov zahteval, da naj bi še nadalje ostal svet treh velikih, kot v Teheranu, Jalti in v Potsdamu, mesto da bi o bodočem miru razpravljali vsi narodi.

Molotov je želel, da je iz zapisnika izpušeno vse, kar se je razpravljalo o Franciji in Kitajski glede vdeležbe na konferenci. V pričetku razgovorov je bilo dogovorjeno, da morejo samo one države, ki so podpisale premirje, glasovati, pri razpravah pa more biti navzočih vseh pet držav.

Ko so se razprave nadaljevale in je Molotov izpovedal, da so proti njemu vedno vsi štirje vnanji ministri, je on "tragično soboto" 22. septembra kratkoma zahteval, da sta Francija in Kitajski izključeni od razprav o mirovni pogodbi z balkanskimi državami, Amerika in Anglija sta ta predlog zavrnili in od tedaj naprej niso več razpravljali o balkanskih državah, kompromisni predlog državnega tajnika Byrnesa pa je bil zavržen.

Ko bodo ministri rešili še vprašanje Pore-

nja in Poruhurja, ki ga hoče imeti Francija, tedaj bodo imeli samo še sestaviti zapisnik konference.

Kolikor je mogoče sklepati s poročil, ki pridejo iz konferenčne dvorane, bodo vnanji ministri imeli nočno zadnjo sejo, ne da bi bilo rešeno vprašanje glede balkanskih držav.

Da ni bilo dosedaj mogoče na konferenci priti do nobenega sporazuma, se za to navajajo naslednji vzroki:

1. Za konferenco so se premalo pripravili in si med seboj niso izmenjali mnenja, predno se je pričela konferenca. Ruska zahteva glede italijanskih kolonij je prišla nepričakovano.

2. Trije izmed petih vnanjih ministrov James F. Byrnes, Ernest Bevin in Wang Shih-chien — so novi na svojem mestu.

3. Medsebojna sumničenja. Vladala je sloga med zavezniki tekem vojne, toda sedaj je med njimi zaupanje minilo.

4. Različno razlaganje pojma "demokracija."

Italija bo dobila popolno oblast

Zavezniška komisija bo proti koncu leta sije jeseni izročila Italiji vso oblast nad italijansko zemljo, razum nad nekaterimi kraji ob meji Jugoslavije.

Zavezniška komisija je včeraj naznanila, da Italija še sedaj v severni Italiji upravlja skoro vse okraje, razum naslednjih šest okrajev:

Liguria, Piemonte, Lombardia, Venezia, Trentina, Veneto in del Julijske Benečije.

O RUSKIH ZAHTEVAH V SREDOZEMlju

LONDON, 19. septembra, (ONA) — V takojšnjih diplomatskih krogi prevladuje mnenje, da so Rusi stali svoje zahteve v Sredozemlju glede individualne varuštva za nekatere italijanske kolonije, največ v toliko, da izboljšajo svojo pozicijo v pogajanjih za druge probleme, ki so na razpravi.

Omenjeni krogi poudarjajo, da so videti sovjetske zahteve glede italijanskih kolonij nekoliko neložne, češ, da bi pomisle ustanovitve sovjetskih baz tako oddaljenih od njihovega domačega ozemlja, da bi dostop do njih na vsak način moral biti odvisen od težavnih potoč, katerim Rusi ne morejo kontrolirati.

Sovjetske ladje, ki bi hotele pluti k tem bazam, bi morale bodisi skozi Dardanele, bodisi skozi Gibraltar. A na poti v Eritrejo bi morale celo skozi turski prekop.

Iz teh razlogov se je razširilo v teh diplomatskih krogih mnenje, da bodo Rusi na koncu koncev pozabili na svoje zahteve individualnega varuštva v severni Afriki, ako bodo dobili za to druge koncesije, ki so jim bolj važne. Koncesije, na katere je misliti, bi mogle biti ustanovitve novega režima v Dardanelah in morda tudi večja oblast v Iranu.

Ruska industrija v centralni Aziji se je tako razvila v teku vojne, da postaja za Rusijo pot do Indijskega oceana preko Perzije neobhodno potrebna. V centralni Aziji so najdišča rude in premoga in industrijska podjetja, ki se bolj nujno zahtevajo izhodišče do morja preko Perzije kot se potrebe vojne zahtevale to v letih 1942 in 1943.

Ta domneva je videti tem bolj verjetna, ker so Rusi protivno evakuirali svoje čete iz Irana — kot predvidena v pogodbi iz leta 1941 — predno ne pride no novega sporazuma glede prevoza do Perziji zaliva.

SPREJEM MARŠALA ŽUKOVA V NEW YORKU

Predsednik županovega odbora za sprejem odličnih tujcev Grover A. Whalen je naznanil, da bo New York maršalu Georgiju K. Žukovu, branitelju Moskve in poveljniku rdeče armade, ki je zavzela Berlin, priredil sprejem, ki je vreden za takega junaka. Ta sprejem bo sličen sprejemu generala Eisenhowerja in generala Wainwrighta.

Župan La Guardia, Whalen, štirje uradniki ruskega poslanstva ter gen. Robert Young in general Omar N. Bradley, kot predstavnika vojnega urada, bodo pozdravili maršala Žukova in 20 njegovih spremljevalcev na La Guardia Field, v petek, 5. oktobra. Opoldne bo maršala Žukovu v Mestni hiši podeljeno častno mešastvo, nakar bo parada po Peti Ave. v hotel Waldorf-Astoria.

PREDSEDNIK TRUMAN V BERLINU

Slika kaže predsednika Trumana ob priložnosti razvija ameriške zastave v Berlinu ob času potsdamske konference.

STAVKARSKI POLOŽAJ DEŽELE

Delavski položaj dežele je približno naslednji:

Konferenca za poravnavo stavke v oljnati industriji, se je sinoči razšla, ne da bi dosegla poravnavo in 30.000 delavcev bo še dalje stavkalo.

V Whiting, Ind., so uradniki OWIU naznanili, da ne bodo zaprli tovarno Standard Oil Co. v Calumet, Mich. Governor Ralph Gates je določil več odločkov državne milice, da ščitijo člane neodvisne unije, da delajo v tovarni.

R. J. Tomas, predsednik United Auto Workers (CIO) je rekel, da bo njegova unija zahtevala 42 odstotkov povznanja plače 25.000 letalskim mehanikom, ki se bodo v torek pridružili AW. Mehaniki, ki so uslužbeni pri 12 velikih zračnih črtah, so člani neodvisne Airlines Mechanics Assn.

Okoli 7500 voznikov in njihovih pomočnikov pri Railway Express Agency v sedmih mestih, med njimi tudi v New Yorku, je glasovalo, da bodo pričeli s stavko prihodnjo nedeljo.

Zastopniki 70.000 članov United Farm Equipment and Metal Workers of America (CIO) so včeraj soglasno sklenili, da bodo zahtevali 30 odstotkov povznanja plač za delavce, ki izdelujejo poljsko orodje.

POJAKI ŠE VEDNO NEZADOVOLJNI

Ko je poljska vlada v Varšavi razglasila splošno amnestijo, je prišlo iz svojih skrivalšč 6000 vojakov poljske podtalne armade, toda tajno poljsko časopisje svari one tisoče, ki se še vedno skrivajo po gozdovih, da naj ne nasedejo vladni zvijači.

Po uradnih podatkih se je v zadnjih 30 dneh podalo 6000 vojakov; znano pa ni, koliko se jih še vedno skriva.

Spomladi je poljska vlada določila dan 21. septembra, da se uporniki podajo in jih ne bo zadela nobena kazen. Nedavno je bil rok podajanja do 15. oktobra in minister za javno varnost Stanislaw Radkiewicz je rekel, da bodo po tem dnevu ostali skriti samo oni, ki so bili fašisti in so dejansko pomagali Nemcem.

Poljski listi večinoma v svojih uvodnih člankih pozivljajo vse podtalne skupine, da se naj vrnejo na vsakdanje delo in v normalno življenje.

Podtalni list "Neodvisna Polska" pa svari člane podtalne družbe, da se naj varuje zvijače poljske vlade, ki je samo orodje Moskve. Posebno se list huduje na vlado, ki je dovolila, da je Rusija vzela Vilno in Lvov ter dolži Ruse, da so Rusi zapeli ali pa odpeljali v sibirsko divjino na tisoče Poljakov, drugi pa so bili pregnani iz svojih domov in odpeljani proti zapadu ter jadicuje, da v Vilni ni ostal niti en Poljak.

Podtalni listi, ki se še vedno kjer bo maršalu na čast velik banket, kateremu bo predsedoval župan La Guardia.

zavzemajo za poljsko zamejno vlado v Londonu trdijo, da bo prav gotovo prišlo do vojne med demokratičnimi zapadnimi državami in totalitarno Rusijo.

POLJSKI POSLANIK PRI AMERIŠKI VLADI

Dr. Oscar Lange, 41 let stari profesor za gospodarstvo na vseučilišču v Chicagu, je bil proti svojem pričakovanju imenovan za poljskega poslanika v Washingtonu. Dr. Lange, ki je bil rojen na Poljskem, je sedaj v Varšavi, da si zopet pridobi poljsko državljanstvo in spozna razmere v deželi, ki jo bo zastopal pri ameriški vladi.

Dr. Lange je bil prej profesor na vseučilišču v Krakovu in je prišel prvič v Ameriko leta 1931 s Stupendijo Rockefeller Foundation ter je študiral na vseučiliščih Harvard in Minnesota. Leta 1937 je prišel drugič v Združene države in je študiral ter pozneje poučeval na vseučilišču California, po enem letu pa je prišel v Chicagu.

Ameriški državljani je postal leta 1943; toda sedaj ga je zopet izgubil, ker je postal poljski državljani. Njegova žena pa bo obdržala ameriško državljanstvo.

Dr. Lange je bil član poljske socialistične stranke in je bil lansko leto šest tednov v Rusiji ter je odkrito pisal o svojih političnih nazorih. Dr. Lange je prepričan, da bo Poljska imela sijajno bodočnost in da ne bo več odbijalna država med Rusijo in zapadnimi državami, temveč bo most med Rusijo in zapadno Evropo.

LAKOTA V EVROPI IN AZIJI

Oddelek za poljedelske odnose v poljedelskem uradu napoveduje za letošnjo zimo veliko pomanjkanje živeža v Evropi in Aziji. Evropa bo imela 18.000.000 ton premalo živeža, da bi mogla stati saj nekoliko nad vojnim standardom in preprečiti boleznim in nemire.

United Kingdom (Anglija) bo potrebovala 9.000.000 ton živeža, da se bo mogla obdržati na vojnem standardu. Na Kitajsko je treba poslati naj-

MacArthur zasegel japonske banke

Zavezniške okupacijske oblasti so včeraj zasegle 21 največjih japonskih bank, katere je ameriško vojaštvo mirno zasedlo. S pomočjo in podporo teh bank je Japonska pričela svoje osvajanje v Aziji in na otokih.

Najvažnejši zaplenjeni banki sta Taiwan na Formozi in Chosen v Koreji, ki sta najmočnejši banki v celi japonski gospodarski zgradbi. V teh dveh bankah imajo cesar Hirohito in člani cesarske rodovine mnogo delnic in v njih so vdeležena tudi taka velepodjetja kot Mienj in Micubiši.

Vojaki šeste ameriške armade generala Kreugerja, so vsega skupaj zasedli 29 bank v Tokio, Osaka, Nagoja, Kobe, Jokohama, Fuguoka in Šimonoseki. Med bankami je tudi Japonska državna banka, kjer ima vlada shranjen svoj denar. Poleg tega sta še Hypothec Bank in Jokohama Specie Bank. Te tri banke bodo še dalje odprte in bodo redno poslovale, vse ostale banke pa bodo zaprte in popolnoma likvidirane.

VESTI IZ GRČIJE

Atene, 26. sep. (ONA) — John Sofianopoulos, bivši minister za zunanje zadeve je izjavil danes vašemu poročevalcu, da je dvojica angleških parlamentarcev, članov delavske stranke, ki je na neuradnem obisku na Grškem, olčoila režim grškega ministerskega predsednika Voulgarisa, da pripravila nepoštene volitve.

Sofianopoulos je dejal, da sta mu izjavila Benn Levy in Maurice Edelman, omenjena dva angleška poslanca, da sta prepričana, da so obtožbe utemeljene. Dalje sta baje prepričana, da ima Voulgarisova vlada pripravljenih 50.000 tiralic za aretacijo levčarjev, katere namerava odstraniti v trenutku, ko bodo volitve blizu.

Sofianopoulos je poudaril, da je sedanja grška vlada "temeljito zlobna in slaba" rešitev grških političnih težav in zapletljajev. Levčarski krogi obtožujejo regenta, da si prizadeva podaljšati politični kaos, da bi tako pomagal monarhističnim strujam v deželi.

Komunistični prvak Nicolas Zahariadis je izjavil, da bi bila njegova stranka pripravljena sodelovati v vsako pošteno politično vlado tudi ako bi bila brez komunistov — pod pogojem, da bodo volitve in glasovanje svobodni in brez prikliska.

Monarhistični krogi pa smatrajo radi pomanjkanja jasnosti v regentovih izjavah glede roka, v katerem bo Voulgarisova vlada odstranjena, da ne bo odslovljena pred volitvami.

Večina političnih krogov je prepričana, da bo regent kmalu začel posvetovanja z različnimi strankami glede izvedbe glasovanja. Večina je tudi prepričana, da bi bilo nemogoče izvesti svobodne in neovirane volitve pred pomladjo.

Kupujte Victory Bonds potom Pay-Roll Savings Plan.

Siamski kralj bo še počakal

Svetovalec siamskega kralja Ananda Mahidol, ki je star 20 let, je naznanil, da se kralj v svojo domovino ne bo vrnil še najmanj tri leta. Mladi kralj, ki je sledil na prestolu svojemu stricu kralju Prajadipoku, ki je odstopil leta 1935, študira na lausanskem vseučilišču v Švici in hoče postati doktor prava.

Za svoj rojstni dan je namreč manj 2.000.000 ton riža, da bo po mesih odvrnjena lakota. Živež morajo tudi dobiti Filipini, Cejlon in Holandska. Vzhodna Indija.

Jeepi bodo prodani javnosti

Prvi jeepi (žipi), mali vojaški avtomobili, ki so v sedanji vojni vsled svoje gibčnosti igrali tako važno vlogo, bodo v kratkem prišli na trg za civilno porabo. Urad za Surplus Property je sklenil postaviti na trg 9000 jeepov.

Nekatere jepee bo treba še nekoliko popraviti in tudi niso vsi najnovejšega izdelka. Težko bo tudi določiti ceno za tak avtomobil. Vsakdo pričakuje, da ga bo dobil za \$100, toda armada velja vsak \$900.

Kaj vse znore jeep, vedo največ vojaki, ki so ga vozili v Evropi, v Indiji, v Aziji, na Filipinih in na Japonskem. Vozil zlahka v klanec, ki ima 60 stopinj. Prepelje reko, ki je globoka 18 palcev, drvi čez jame in kotline po poljih in vozi skoro povsod, kjer vsako drugo vozilo odpove.

Jeep se je tako zelo izkazal v vojni, da jih je armada naročila 650.000. Od teh jih je bilo razbitih okoli 300.000. Samo en konvoj, ki je bil namenjen v Murmansk, je izgubil 8000 jeepov. Jeepi so sedaj raztreseni po celem svetu in samo Rusija jih ima okoli 60.000.

V Ameriki je 50.000 jeepov pripravljenih, da jih pošljejo čez morje, toda vsled nepričakovane predaje Japonske, sedaj ne bodo poslani izven dežele. Okoli 25.000 jih je še vedno v raznih vojaških taboriščih v Ameriki kakih 12.000 jih je v popravilu.

Kongresni odbor bo obiskal Pearl Harbor

Člani skupnega kongresnega odbora bodo obiskali Pearl Harbor, Havaji, pozorišče japonskega zavratnega napada, ki je potisnil Ameriko v drugo svetovno vojno. Odboru je bila poverjena preiskava ozadja napada. Načelnik odbora je senator iz Kentucky-ja, Barkley.

"Budistovska vera je dokaz, da moj narod ljubi mir," je rekel kralj. Naša narodna vera uči ljudi, da žive v miru in da se ne bojujejo med seboj."

Medtem pa so v Bangkoku, glavnem mestu Siamu, krvavi izgredi, tekem katerih so bile že ubite štiri osebe, deset pa jih je bilo ranjenih.

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.—; LETNO: \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno soboto, nedelja in prazniki.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Mednarodno podjetništvo

Nedavno smo objavili v "Glasu Narodu" uvodnik o pravih japonskih vojnih zločincih, oziroma o ljudeh na Japonskem, ki so lastniki vseh tamošnjih podjetij, katera so v poslovni in denarni tesni zvezi z sličnimi podjetji v inozemstvu.

Pred kakim tednom dni so se vrtni razni zastopniki naše zvezne vlade iz Nemčije, kjer so preiskovali nemške podjetniške mednarodne zveze in sodelovanje z enakim podjetništvom v — Zjedinjenih državah, in sedaj poročajo, da:

so naše oblasti pozvale ameriško podjetje, ki je znano pod imenom "General Aniline Film Co.", naj pošlje svoje tehnične izvedence v Nemčijo, da tamkaj pomagajo pri izdelovanju sličnih izdelkov v enakorazporeditvi o-tvorjenih nemških tovarnah, ki so last nemškega trusta, "I. G. Farben" ali kartela za kemične proizvode; —

da so zastopniki in člani nemškega trusta za izdelovanje jeklenih izdelkov, ki je znan pod imenom "Vereinigte Stahlwerke", dobili posebna potna dovoljenja, z katerimi zamorejo neovirano potovati po vsej Nemčiji;

da nekateri Američani, oziroma zastopniki ameriškega mednarodnega podjetništva, kateri so istočasno tudi člani naše vojske v Nemčiji, poslujejo tamkaj, v Nemčiji v korist svojih lastnih mednarodnih podjetniških družb. Neki tak Američan, ki je bil nekaj časa v mestu Duesseldorf, je našim zastopnikom povedal, da je bil tudi v Essen, kjer je skušal dobiti dovoljenje, da se vrne zaposleno premoženje, ki je bilo njegova in njegovega brata last, katero so pa naciji zaplenili, oziroma nasiloma kupili od njegovega brata. Ta človek je potem povedal, da je — lastnik nemške trdnice Schloemann Maschin Werke v Nemčiji, katera nemška trdnica je imela tudi v Pittsburghu, Pa., svojo tovarno;

da je neki Walther Rohland, ki je znan tudi pod imenom "Panzer" (ker je izdeloval nemške oklopne tanke za porabo tekom španske revolucije), in ki je stodoletni nacist, pisal posebno pismo Ernest Poensgen, ravnatelju jeklene trdnice "Vereinigte Stahlwerke", ki je bil tedaj v Avstriji, naj se ne vrne v Nemčijo, — dokler zapadni zavezniki ne poskrbijo za to, da se njihove kartelske zveze zopet lahko rabijo v svrhu obnovitve nemške obrti;

da se nemški veliki podjetniki potajno vesele, ker so zavezniške oblasti na Bavarskem, izpušile iz taborišča nekoga Werner Karpja, ravnatelja velike nemške tovarne za jeklene izdelke, ki je znana pod imenom "Gute Hoffnungs Huette", katere lastniki so istodobno tudi lastniki M. A. M. Diesel Werke v Nemčiji in drugod; slednje imenovano podjetje je last rodbine imenom Haniel;

da, — ko je imenovan Karp prišel zopet v Oberhausen, so lastniki velikega nemškega podjetništva za trjevali, da je bil oproščen in osvobojen, radi posredovanja nekoga ameriškega bankarja, ki je prijatelj nekoga Vin Vissingena, kateri slednji je lastnik nizozemskega podjetja za izdelovanje — rayona;

da so tovarne, ki so last — Ford, Bemberg, Rayon & Bayer lekarnarskih proizvodov, v mestu Kolnu, ki je bilo popolnoma razdejano, — ostale skoraj popolnoma razdejane, — ostale skoraj popolnoma nepoškodovane povodom vsestranskega bombardiranja po zavezniških, in da tovarne, ki so last mednarodne Deutsche Farben Industrie v Frankfurtu ob Maini, ostale tudi nepoškodovane, kar velja tudi o tovarnah, ki so last mednarodne Afga Film Magnesium mednarodne družbe v Bitterfeldu;

da so ostale tovarne, oziroma največje tovarne največjih nemških mednarodnih podjetij, popolnoma nepoškodovane, dočim so bile zopet druge, manjše tovarne teh mednarodnih podjetij poškodovane le v toliko, da bodo zamogle izredno hitro zopet pričeti z svojim delom, in da se kljub temu dejstvom pripoveduje prebivalstvu Zjedinjenih držav, da je Nemčija prestala biti prvotna redna velevalost.

Zgoraj omenjeni zastopniki naše vlade so tudi dognali, da je število naših tolačev in prevajalcev nemščine v angleščino v Nemčiji premajhno, in da radi tega prejšnji vslužbeni kartelov v Nemčiji vedno prihajajo na pomoč, zlasti oni, ki so bili vslužbeni pri mednarodnem podjetju "Vereinigte Stahlwerke".

Radi tega so zastopniki naše vlade uverjeni, da v Nemčiji nihče ne skuša resno vnikati kartele in njihovo poslovanje. Gospodarski oddelek tozadevnega ameriškega kontrolne-

ga odbora, je bil do nedavna v rokah Graeme Howarda, kateri je svoječasno spisal več ali manj pro-fašistično knjigo pod naslovom "America in the New World Order". Njegovo mesto je potem zavzel gen. Draper in — Norbert A. Bogdan, podpredsednik Schroederjeve banke v New Yorku, je postal načelnik inozemskega menjalnega kontrolnega odbora našega zastopništva v Nemčiji.

Da je postal sedanji položaj v Nemčiji tak, kakoršen je, in da so zmešnjave postale vsestranske, se je zahvaliti pred vsem dejstvu, da naše zastopništvo ni izdelalo načrta, po katerem bi bilo mogoče Nemčijo osvoboditi mednarodnih kartelov, in da sploh nihče ni dobil nalog, da izdela tozadevne potrebne načrte, kar se zadeva sploh ni preiskala. Poleg tega je tudi nemško podjetništvo podalo našim tamošnjim oblastim povsem napačne podatke in trdilo, da nima na razpolago svoje akte, katere so pa kljub tem zatrjevanjem, naše oblasti kasneje našle — zakopane na vrhovih hiš, kjer so bili uradi kartelov nastanjeni; našli so tudi mnogo aktov v velikih kupih premoga, v raznih katoliških samostanih in v kupih sena na oddaljenih kmetijskih posestvih.

In sedaj pričenjajo polagoma zopet z delom v tovarnah mednarodnih kartelov, oziroma bivše nemške Farben-Industrie in Deutsche Stahlwerke...

Pismo...**JOŽE REMS SE JE OGLASIL**

WAUKEGAN, Ill. — Da, naš stari znanec Jože iz Most se je oglašil s pisanjem iz bele Ljubljane. Pismo je odgovor na moje pisanje njemu. Vzel je za isto tri tedne iz Ljubljane do Neapla, ter nadaljnih tri tedne od tam do sem. Seveda bilo je parkrat cenzurirano, ter si celo Italijani jemljejo pravico vtikati svoje nosove v pismo iz Jugoslavije. Pismo je oddal priporočeno, zato je tudi v redu sem dospelo, ker pošta pazi na priporočena pisma, da se niti na cenzuri ne izgube. Zato svetujem svojem v domovini, naj oddajo pismo, ako le mogoče, priporočeno, dasi stane pristojbina za tako pismo sedaj 13 dinarjev. Znamke so s Titovo sliko.

Kot drugi poroča tudi Rems o neznosnih razmerah 4 letne vojne, ter da sta bila z ženo vsa ta leta izven Ljubljane, a ne omeni kje. Najbrže v kaki koncentraciji. Glede svobode tam, izgleda, da bi rad kaj več povedal, a je previden radi cenzure. O Vrhnikih mu ni dosti znanega. Opisuje tudi o Ogulinovem gradiču v Semiču. Pok. Ivanka Ogulin je bila Bobkova iz Vrhnik. Pok. Janko Ogulin pa je imel pred 30 leti trgovino v Jolietu. V Semiču sta imela zelo lepo posestvo in lepo 6 apartment hišo v Ljubljani, a nič otrok.

Remsa se gotovo vsi čitatelji "G. N." spominjate po njegovih zanimivih dopisih. Pisal je o razmerah, kakor so res bile. Mislil sem pogosto o njegovi in njegove žene usodi, ter sem zelo vesel, da sta vse težave pri njih letih tako dobro prenesla. — Evo Vam njegovega pisma! — Pozdrav — Jože Zelenc.

Moste, Ljubljana,

3. avgusta, 1945.

Dragi Jože! — Tvoj list z dne 4. julija sem v rekordnem času, 26 dni, radostno prejel. Vidi se, da si postal pravi ameriški reporter, ki zmiraj iznajde pravo in hitro pot za objavo poročil.

Iz pisma uvidim, da ste v Ameriki precej dobro, četudi ne prav dobro poučeni o tukajšnjih razmerah in da ste tudi doprinesli svoj delež za našo takozvano svobodo. Gre se za vprašanje kako kdo izraz "svoboda" pojmuje in kaj je svoboda? Ker nisen smel in bil že 4 leta izven Ljubljane, ne vem veliko iz Vrhnik. Zvedel sem, da so protiljudska gospoda advokat Marolt, veleposestnik Hren, mizar Voljč, sedaj kot narodni izdajalci pobegnili pred ljudsko sodbo. Vodili so konsumno društvo, kjer so gospodarili po svoje, čeprav je bila to, "zadruga".

Da si obiskal vse "stare vi-teze" v Clevelandu je prav. Si videl tudi Bobeka? Jako mi je žal za Opeko Francejlina, bil je poštena duša. Kje je sorodnik Tvoje gospe. Matie Koprivec iz Šiške, ne vem. Vem, da je "fajn fantina" in sva bila večkrat pri Klemenčiču skupaj. Čeč, u-pravitelj Slovenca, ki je rovaril proti partizanom je obsojen na več let prisiljenega dela in zaplenitev premoženja v prid države.

Hvala Ti za poslane slike, ki se moji ženi in meni jako dopadajo. Vidi se Zelencov "Schneid" in podjetnost. Čestitava! Midva prideva, ako se repatriacija posreči, kakor hitro mogoče v New York. Pričeti bova morala, četudi sva že stara, ona 63, jaz 77, znova. Naj boš kam v Waukegan spravil, — pa saj Kolumbija je velika. — Piši kmalo in mnogo. Pozdrav Tebi in družini

Jerica in Jože.

P. S. Ogulin Ivanka je umrla v Semiču, 13. februarja, 1943. Gradič je bil na dan njenega pogreba zažgan iz strategskih ozirov, ker so si hoteli Italijani narediti iz njega bunkerje. Zapustila ga je Gospodinjski šoli za Belokranjce; hišo v Ljubljani pa sorodnikom, in sicer polovico Američanom v Irvington, N. J.

**ZA SVOBODO DOMOVINE
SO ŽRTVOVALI ŽIV-
LJENJE**

Posmrtnice objavljene v ljubljanskem listu "Slovenski Poročevalac" julija meseca, 1945.

PAHOR FRANC, je 21. februarja 1945 umrl v internaciji v Dachau. Za njim žalujejo: Marija, soproga; Drago, Jože, Franjo, Branko, sinovi; Ruža, hčerka ter ostalo sorodstvo.

FAIN LUDVIK je 12. februarja 1945. v Frankolovem pri Celju umrl po zverinskem mučenju od okupatorjev. Za njim žalujejo: žena Marija, Slavka, Ludvik in Mirica, otroci, mati, bratje in sestra ter ostalo sorodstvo.

DEBEVC IVAN, ustreljen od fašistov dne 27. septembra 1942; DEBEVC RINE, 20-letni borec, je padel v marčevski ofenzivi 1943. na Ključu; GREGOBIN NACI, tenec, star 22 let, ubit na Brezovici 1. maja 1944 in JAKOMIN FRANC, tenec, umrl v internaciji 19. 3. 1945. Za njimi žalujejo hčere Korenove z rodbinami in ostalim sorodstvom.

ZUPANEC OSKAR, obveščevalac II. divizionar artilerije XV. divizije. Padel je 10. decembra 1943. Za njim žaluje družina Zupanc in ostalo sorodstvo.

RAJNER ALOJZIJ, učitelj. Umrl je v Dachau 30. aprila 1945. Za njim žalujejo: Minka, žena; Lelja, Nevenka, hčerki; oče in mati, sestre in brat in ostalo sorodstvo.

JERIC TONCEK, je umrl zaradi od zločinske roke okupatorja, star komaj 22 let. Za njim žalujejo: France, oče; Renato, brata; Ana, Karla, Marija, Francika in Angelca, sestre ter ostalo sorodstvo.

SUBAN DAVORIN-MARTIN, je padel v Volčah pri Tolmini 6. jan. 1945. Za njim žalujejo: Anton, oče; Katarina, mati; Milena, sestra.

URSIC ANTON, tenec, član Kr. NOO. Umrl je v internaciji v Litomerich na Češkem 7. aprila 1945. Komavec Franc, Staro selo 33, za Kr. NOO.

**STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,
REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND
MARCH 3, 1933.**

of Glas Naroda, published daily except Saturdays, Sundays and Holidays at New York, N. Y., for October 1st, 1945.

State of New York
County of New York
Before me a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Ignace Hude, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor & Treasurer of Slovene Publishing Co., Inc., publishers of the Glas Naroda, and the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation) etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher, Slovene Publishing Co., Inc. 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Editor, Ignace Hude, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Managing Editor, Ignace Hude, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Business Manager, Anthony F. Svet, 216 West 18th Street, New York, N. Y.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. In not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.)
Slovene Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.
Frank Sakser, Ignace Hude, Joseph Lupsha, Frank Lovsin, Michael Urek, Janecz Terecek, Estate. — All at the above address.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.)
NONE

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and other security holders, if any contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above is 3,400
(This information is required from daily publications only.)
Ignace Hude, Editor and Treasurer.

Sworn to and subscribed before me this 29th day of September, 1945.
(SEAL)
Anthony F. Svet, Notary Public.
(My commission expires March 30, 1947.)

RAZGLEDNIK**ZGODOVINSKI DNEVI V SEPTEMBRU**

Dne 1. septembra, 1939 so naciji prekoračili mejo republike Poljske in pričeli z prodiranjem proti iztoku.

Istega dne, leta 1905, sta pokrajini Alberta in Saskatchewan postali provinciji kanadskega dominija.

Dne 4. septembra 1781, je bilo ustanovljeno mesto Los Angeles, Calif.; dne 4. septembra, 1935, je vlada Zjedinjenih držav Mehikanskih proglasila vse premoženje tamošnjih katoliških in drugih cerkev in zavodov kot last mehiškega ljudstva.

Dne 5. septembra, 1774, vršil se je prvi kontinentalni kongres in sicer v Philadelphiji ji, Penn.

Dne 5. septembra, 1905, sta Rusija in Japonska podpisali skienitev miru v Portsmouthu, N. H., in tako je bila tedanja rusko-japonska vojna končana.

Dne 6. septembra, 1901, je Leon Czolgosz, ustrelil našega predsednika, William McKinleya, ko se je mudil v Buffalo, N. Y., in obiskal tedanjo panameriško razstavo. Predsednik McKinley je potem umrl dne 14. septembra istega leta.

Naselbino, ki je postala kasneje sedanje mesto Boston v državi Mass., so ustanovili puritanci iz Salema in Charlestowna, Mass., dne 7. septembra, 1630.

Prvi parnik, imenovan Frontenac, ki je potem plul po velikih severnih jezerih, so pričeli graditi v Ernestownu v Kanadi, dne 7. septembra, 1806; bil je le 170 čevljev dolg, nosil je 700 ton tovora, in veljal je \$75,000.

Zjedinjene države Brazilske, so proglasile svojo neodvisnost dne 7. septembra, 1822 in so tedaj postale neodvisno cesarstvo, katero je postala republika šele početkom sedanjega stoletja.

Dne 8. septembra 1522 je prva izmed peterih Mageljanskih jadrank dokončala potovanje krog zemlje. Imenovanega dne se je vrnila v Vesiljo na španskem. — Potovanje krog zemlje je trajalo 1083 dni in od prvotnih 280 mož Mageljaneve posadke, jih je ostalo pri življenju le 35.

Bitka pri jezeru Erie, se je vršila dne 10. septembra, 1813.

**STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,
REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND
MARCH 3, 1933.**

of Glas Naroda, published daily except Saturdays, Sundays and Holidays at New York, N. Y., for October 1st, 1945.

State of New York
County of New York
Before me a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Ignace Hude, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor & Treasurer of Slovene Publishing Co., Inc., publishers of the Glas Naroda, and the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation) etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher, Slovene Publishing Co., Inc. 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Editor, Ignace Hude, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Managing Editor, Ignace Hude, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Business Manager, Anthony F. Svet, 216 West 18th Street, New York, N. Y.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. In not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.)
Slovene Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.
Frank Sakser, Ignace Hude, Joseph Lupsha, Frank Lovsin, Michael Urek, Janecz Terecek, Estate. — All at the above address.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.)
NONE

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and other security holders, if any contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above is 3,400
(This information is required from daily publications only.)
Ignace Hude, Editor and Treasurer.

Sworn to and subscribed before me this 29th day of September, 1945.
(SEAL)
Anthony F. Svet, Notary Public.
(My commission expires March 30, 1947.)

Rusi pod vodstvom kapitana Aleksandra Kuskova, so prišli na obrežje Californije dne 10. septembra, 1812, ter razobesili svojo zastavo v zalivu Rodega, v sedanjem countyju Marin. Bili so prvi beli ljudje, ki so dospeli v sedanjo državo Californijo. Dosekli so iz Sibira.

Henry Hudson, je odkril otok Manhattan, (sedanji New York), dne 11. septembra, 1609.

Istega dne leta 1777 se je vršila zgodovinska bitka pri Brandywine.

Državljeni držav Maryland, Minnesota in Colorado, so dne 12. septembra, 1933 glasovali z veliko večino glasov za odpravo prohibicije.

Prve volitve v Zjedinjenih državah so bile razpisane potom ustanovne konvencije, dne 13. septembra, 1788.

Ruska protirevolucionarna vojska pod vodstvom carskega generala L. Kornilova, se je podala ljudski vojski dne 13. septembra, 1917., in dva dni kasneje je sovjetski odbor kmetov in vojakov glasoval za podpiranje Aleksandra Kerenskija. Kornilove generale (carske) so poslali v ječo, in par dni kasneje je Rusija postala republika.

Theodore Roosevelt, ki je bil predsednik Zjedinjenih držav, je postal petindvajseti predsednik Zjed. držav dne 14. septembra 1901. (Imenovanega dne je namreč umrl predsednik Wm. McKinley, katerega je smrtno ranil anarhist Czolgosz, ko je dne 6. septembra istega leta streljal nanj v Buffalo, N. Y.)

Dne 14. septembra, 1812, je prišla Napoleonova vojska v Moskvo; istega dne so Rusi mesto požgali in francoska vojska je morala bežati iz Rusije.

Rusija je postala republika dne 15. septembra, 1917.

Istega dne, leta 1830, so izročili prometu prvo železnico v Evropi, ki je spajala mesti Liverpool in Manchester v Angliji. Imenovanega dne, leta 1789 je bil rojen prvi ameriški novlist in pisatelj, Fenimore Cooper, v Burlington, New Jersey.

Ustavo Zjedinjenih držav, so odobrili ljudski zastopniki dne 17. septembra, 1787. — Istega dne, leta 1934, je po razdejal mesto Nome v Alaski.

Dne 18. septembra 1793, je Geo. Washington postavil temeljni vogalni kamen pri gradnji kapitola v našem glavnem mestu.

Bitka pri Antietam, se je končala dne 18. septembra, 1862 in vojska generala južnih držav, se je umaknila preko reke Potomac.

Predsednik James A. Garfield, je umrl dne 19. septembra 1881.

Bitka pri Chicamauga v državi Tennessee, se je vršila tekom državljanske vojne, dne 19. septembra, 1863.

Aleksander Veliki Makedonski, je bil rojen dne 20. septembra, leta 356 pred Kristom.

Prvi dnevnik v Zjedinjenih državah, "Pennsylvania Packet and Daily Advertiser", je pričel izhajati v Philadelphiji, Penna., dne 21. sept., 1784.

Joseph Smith, ustanovitelj mormonske vere, trdi v svojih spisih, da mu je dne 22. septembra, 1827 prinesel neki "angel" mormonsko sv. pismo, in sicer v mesto Manchester, N. Y. (Takrat še ni bilo aeroplana).

(Nadaljevanje na 4. strani.)

RAZNARODOVALNA POLITIKA ITALIJANSKEGA FAŠIZMA NA PRIMORSKEM

Delovanje "Ente per la Ricostruzione e Rinascente agraria delle Tre Venezie"

"Primorski Dnevnik" dne 11. junija 1945. — Vsaka imperalistična država, ki ima manjšineta narodnosti v svojih mejah, stremi za tem, da jih raznarodi in asimilira svoji narodnosti. V prejšnjih časih se je raznarodovanje vršilo s pomočjo takozvane "notranje kolonizacije", tik pred sedanjim svetovno vojno, ki je imperializem zavzel fašistično obliko, pa se imperialistične fašistične države niso mogle več zadovoljiti s to počasno obliko, temveč so posegle po učinkovitejših sredstvih: po iztrebljanju ali pa preseljevanju narodnih manjšin. Prva oblika je bila seveda imperializem bolj zaželena: bila je sicer počasna, toda zato je prišla na jarim "rodoljubom", raznim prekopševalcem zemljišč, malim podjetnikom in velikim bankam masne zasluge. V dobi fašizma pa je bilo treba dosežati hitre uspehe in zadovoljevati poželjive apetite velikega števila malih podrepanikov in zato je postala ta stara oblika kolonizacije tujerodne zemlje neugodna. Spomnimo se le na kolonizacijsko delo Nemčije v Vzhodni Prusiji in na Pomeranskem, ki je z notranjo kolonizacijo raznarodila znatne komplekse poljske zemlje ter obenem naselila na takozvanih "viteških posestvih" (Rittergüter) stotisoče poljedelskih delavcev, ki so tako priklenjeni na zemljo, da ni za nemiške "junkere". Nemški fašizem je p reostale Poljake v teh krajih kratkoma pobral v nemiška koncentracijska taborišča, jih pomoril v plinskih celicah in sežgal s krematorskih pečeh.

Kako čudo torej, če se je po služila fašistična Italija na svoji vzhodni meji, ki je skozi in skozi slovenska, tudi "notranje kolonizacije" za raznarodovanje Slovencev in Hrvatov. Težje si je misliti hujšega raznarodovanja slovenskega naroda na Primorskem, kot ga je izvajal italijanski fašizem in skušnje 25 let nam več kot jasno govore, da bi v slučaju, da bi italijanski fašizem preživel to svetovno vojno, pri stopil k nasilni preselitvi Slovencev v notranjost Italije, v kakor bi jih ne bil pobil na mestu.

Različne metode notranje kolonizacije

Pri izvrševanju notranje kolonizacije se je italijanski fašistični imperializem posluževal raznih metod. Začela je stvar v tem, da je vpeljal na Primorskem taka davčna bremenja da jih primorski kmeti ni mogel več zmagovati in da je moral bežati s svoje zemlje. Davke so namreč pobirale privatne banke v zakupu (Esattorie).

Druga taka metoda je bila, da so razne italijanske banke, med njimi pozebnio "Istituto federale per il risorgimento delle Tre Venezie" v Veroni, pošiljale v slovenske in hrvatske vasi svoje agente, ki so kmetu naravnost vsiljevali posojila. Ta posojila so bila dana seveda pod težkimi pogoji, ki jih kmet ni mogel dolgo izpolnjevati. Ko je prišel kmet s plačevanjem v zadrego in ni mogel več plačevati, ga je banka gospodarsko zadavila in vrgla s posestva.

Kot primer take nečedne operacije navaja G. Čermelj v svoji knjigi "Slovenske majn-

Don't forget the need among our Allies

Give generously to
NEW YORK NATIONAL WAR FUND
57 WILLIAM STREET • NEW YORK 5, N. Y. • BOILING GREEN 7-7500

šine v Italiji" občino Sv. Vincenčta v Istri, v kateri je v letu 1937. od 170 posestnikov ostalo samo še 60 lastnikov svojega posestva; vsi drugi so postali koloni ali pa so se morali izseliti.

Nadaljna metoda je obstajala v neposrednem terorju. Fašisti so se spravili na ljudi, ki se jim niso brezpogojno podrejevali teh jih pretepali in preganjali tako dolgo, dokler niso zapustili svojega kraja. To je povzročilo pravi pravcati beg s Primorske. Tako je pred sedanjo svetovno vojno štela primorska slovenska emigracija v Jugoslavijo 70 tisoč, v Južni Ameriki 30 tisoč in v Franciji okoli 5 tisoč duš. Vsa ta emigracija je bila po ogromnih večini ekonomska. Šesti del vseh sloven-

Pod zaščito uradnih odlokov

Tako so se pripravila tla za sistematično poloficielno "notranjo kolonizacijo". Uradni list z dne 30. septembra 1931. je objavil dekret z dne 4. avgusta istega leta, s katerim se ustanavlja bančni Institut, ki nosi na zunaj zelo filantropičen naslov "Ente per la Ricostruzione e Rinascente agraria della Tre Venezie" (Zavod za poljedelsko vzpostavitev in obnovo Treh Benečij). Ta zavod je bil ustanovljen pod nekoliko drugim imenom pravzaprav že leta 1924. resno delovati pa je začel šele leta 1935. Naloga tega Instituta je bila — in je še danes, ker kakor čujemo se je njegov fašistični

ravnatelj pred kratkim povrnil na svoje mesto — nakupovati na dražbah prodana slovenska in hrvatska posestva na Primorskem in jih predajati v roke zanesljivim, t. j. fašističnim italijanskim fašistične stranke in italijanske uprave. Kapital "a fondo perduto" so dale na razpolago italijanske banke in zavodi: "Opera Nazionale per i Combattenti", "Istituto federale Casse di Risparmio delle Venezie" in še nekatere druge italijanske banke. Po pravilih dividende tega "Ente" ne bi smele znašati več kot 10.

Računa se, da je "Ente" po letu 1935. nakupil in predal v roke zanesljivih fašistov okoli 250 slovenskih posestev. Dr. Čermelj navaja v zgoraj citirani knjigi, da je samo v enem letu zapadno od Gorice "Ente" posredoval prehod v italijanske fašistične roke več kot 100 slovenskih posestev.

Z dekretom št. 82. z dne 7. januarja leta 1937. je "Ente Nazionale per la Ricostruzione e Rinascente delle Tre Venezie" tudi poblaščen, da sme razlaščevati slovenska in hrvatska kmečka posestva v svoje svrhe. Za prenos posestva z zemljiški knjigi na fašističnega posestnika je "Ente" dobil z zakonom z dne 13. dec. 1937. vse olajšave, oprostitve od vseh formalnosti.

Naseljevanje fašističnih kolonov

Na tako pridobljenih posestvih so se naseljevali fašistični koloni. Posestva se torej navadno niso dajala v last. Kolonom se je samo obljubovalo, da bodo ta posestva po določeni dobi prešla v njihovo neomejeno lastništvo. To naj-

brže zato, da so imeli fašistične doseljence bolj sigurno priklenjene, čeprav so bili pri izbiri doseljenčev zelo previdni.

Za vsakega takega fašističnega kompetenta so se informirali po dveh po teh: po uradni, t. j. pri karabinijerski oblasti in po fašistični, t. j. pri organizacijah fašistične stranke in šele ko je dobil z obeh strani "nulla osta", t. j. potrdilo, da je politično zanesljiv, je dobil kolonsko mesto. Pri tem pa druge njegove moralne komponente niso prihajale v poštev. Mnogi izmed njih so bili p rej obsojeni za razne kriminalne delikte.

S kakšnim celotnim uspehom je "Ente" deloval se iz najdenih aktov ne da ugotoviti. Številke posestev, ki so prešla v italijanske roke so prihajali v pokrajino tisoči novih fašističnih spijonov in fašističnih priganjačev, ki so strahovali in izmogavali ne samo slovensko in hrvatsko ljudstvo, temveč vse poštene antifašiste na Primorskem.

Čas je, da se krivice, ki jih je fašizem prizadejal Primorskemu ljudstvu popravijo, da se popravijo zločini, ki jih je na naši zemlji zakrivila "Ente". To zahtevamo v imenu vseh tistih, ki jih je fašizem preganjal z rodne grude, poglavl v emigracijo in smrt, v imenu vseh tistih, ki so padli zato, da se bodo tisoči izgnancev lahko vrnili na svoje domove, da bo zemlja vrnjena tistemu, ki mu je bila nasilno vzeta.

"GLAS NARODA" V JUGOSLAVIJO

Sedaj pošiljamo naš list našim rojakom in rojakinjam v Jugoslavijo. Nekateri rojaki so že naročili list za svoje ljudi v starem kraju in jim ga pošiljamo. — Naročnina za list v Jugoslavijo je \$8 na leto ali \$4 za pol leta.

Naročite list svojem v stari domovini, da jim bodo tukajšnje razmere in druge svetovne novice bolj znane.

Naročila z natančnimi imeni, priimki in naslovi v Jugoslaviji, kakor so bili pred to vojno pošljite na: "Glas Naroda", 216 West 18th St., New York.

Help Wanted (Male)

MEN! 1st CLASS MEN ON **White Metal CASTERS** Plenty of Overtime **GOOD PAY** **STEADY WORK** **F. & G. METAL CASTING CO.** 100 SOUTH 6th ST., BROOKLYN **EV 7-8371** (187-195)

POLISHER & BUFFERS

EXPERIENCED ON STEEL TUBING **PERMANENT PEACETIME JOBS** **GOOD WAGES** **OVERTIME** **STEADY** Apply: **FINER CHROME** 499 EAST 163rd STREET, near 3rd Ave., BRONX, N. Y. (187-193)

CABINET MAKERS Also FINISHERS (expert)

(FIRST CLASS) on **HIGH GRADE WOOD FURNITURE** **PERMANENT PEACETIME JOBS** — **EXCELLENT OPPORTUNITY** Apply: **ARTEK PASCOE** 40-08 — 22nd STREET, LONG ISLAND CITY — IRONSIDE 6-2750 (187-193)

CANDY

— **OPERATORS WANTED ON CHOCOLATE BASKET MACHINES OR ENROBER** — **Good Pay** — **Good Working Conditions** **PERMANENT PEACE TIME JOBS** **STANTON CANDY COMPANY** 314 STANTON STREET NEW YORK CITY Telephone: ALGONQUIN 4-2547 (185-191)

NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS"

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah. **Cena 50 centov**

Naročite pri: **"G L A S U NARODA"**, 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

HELP WANTED :: MOSKO DELO

SUPERINTENDENT 30 FAMILY — STEAM HEATED BUILDING IN YORKVILLE AREA \$125 PER MONTH 3 Room Ground Floor Apartment. Gas & Electric Free. **JOS. H. LOPIN & CO., Inc.** Call: AFDubon 3-2220 (183-191)

POLISHER & ASHERS on Plastics

TOP PAY FOR TOP MEN **PEACETIME JOB** Apply **MARK NOVELTY CORP.** 174 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. (190-192)

YOUNG MEN

NO EXPERIENCE NECESSARY Permanent Peacetime Jobs **OPPORTUNITY TO LEARN TRADE** Apply **GEM THERMOMETER CO.** 1559 Minford Place, BRONX, N. Y. (188-190)

SHOES

SHOEMAKERS and COBBLERS **PERMANENT PEACETIME JOBS** for **EXPERIENCED MEN** Paid Vacations — Apply **FOOT CULTURE SHOE CORP.** 281-283 FLATBUSH AVE. BROOKLYN (187-193)

WATCHMAKERS (4)

DOBRE DELAVCE ZA STALNE SLUŽBE — Izvrstna prilika: 5 dni na teden: Izvrstna plača: **COOPER'S WATCH REPAIR CO.** 48 West 48th St., New York City (185-191)

WATCHMAKERS

IZURJENI Stalno delo, dobra plača, izvrstne delavske razmere: izvrstna prilika. **ALVIT WATCH CO.** 132 NASSA ST., Room 205, N. Y. C. (185-191)

POLISHERS

Experienced on Metals Permanent Peacetime Jobs **TO WAGES — OVERTIME** **Good Working Conditions** — Apply **WESTLAND CHEMICAL CO.** 4149 PARK AVE., BRONX, N. Y. JE 8-1354 (185-191)

BOYS BOYS

MESSENGERS **PART TIME** Morning or Afternoon **55¢ HOUR — APPLY:** **PARENTS MAGAZINE** 52 VANDERBILT AVE., N. Y. C. Opp. Grand Central Station (187-191)

SCREENERS

WANTED! **Good Men to Cut Screens & Mix Paint** **PERMANENT PEACETIME JOBS** **STEADY WORK** **APPLY AT ONCE!** **ESQUIRE TRIMMINGS** 335 WES 16th STREET New York City (185-191)

OPOMORIŠE

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstroženo.

:: HELP WANTED Help Wanted (Male)

REZALCI STEKLA Stalne službe v času miru. **REZALCI NA KVADRATU IN KOLOBARU** Dobra plača — Dobro delavske razmere — Vprašajte: **DIAMOND GLASS & MIRROR WORKS** 55 Great Jones St., near Bowery (Betw. Bowery & Lafayette St.) (188-194)

PRESSERS — MACHINE

SAMO OB VEČERIH: OD 7 DO 11 DELO OD KOMADA — DOBRA PLAČA! — STALNO DELO **NU METHOD CLEANERS** 2965 OCEAN AVENUE BROOKLYN (185-191)

FEEDERS Wanted

JOB & UNIVERSAL PRESSES Excellent Opportunity Congenial Surroundings Apply at **MERCHANTISER PRESS** 130 WEST 17th STREET New York City (185-191)

MESSENGERS WANTED

OPPORTUNITY! **40 HOUR WEEK** **OVERTIME IF DESIRED!** Apply **VANDERBILT JACKSON** 110 GREENWICH ST., N. Y. C. (185-191)

(MALE & FEMALE HELP WANTED)

ZAKONCA

IZURJENA Zena, splošno hitro delo: **KUHANJE: MOŽ, splošno vnanje delo** — **LASTNO STANOVANJE** **IZVRSTNA PLAČA \$250** — **NA MESEC IN VEČ: POTREBNA SO SPRIČEVALA.** — **DE 2-5885** (190-192)

SUPERINTENDENT

DEPENDABLE — FOR 15 FAMILY APARTMENT HOUSE Near Riverside Drive and West 136th Street. **MAN CAN WORK OUT** **CALL REGENT 7-3539** Between 1-5 P M (185-191)

:: New Jersey ::

HELP WANTED — (MALE)

MEN

TO WORK IN CHEMICAL PLANT Some Experience Preferred — Will Train Willing Worker — Good Pay: Steady Work. — Apply: **ORRIS PRODUCTS CORP.** 55 Virginia Avenue, NEWARK, N. J. At the Newark-Elizabeth Line (190-196)

LABORERS

FOR FACTORY WORK 52½ HOUR WEEK **TIME AND ½ FOR ALL OVER 40 HOURS — STEADY WORK** Apply: **G. L. F.** **JACOBUS AVE. SO. KEARNY, N. J.** PHONE MA 3-5118 (190-196)

SHORT ORDER COOK

GOOD PAY **STEADY WORK** Meals and Uniforms Supplied — Excellent Working Conditions. — Apply **FALANGA RESTAURANT** 2828 BOULEVARD Jersey City, N. J. — Near State Theat. (188-194)

DISHWASHERS

MEALS AND UNIFORMS SU Meals and Uniforms Supplied — Good Pay — Steady Work — Excellent Working Conditions Apply at Once **FALANGA RESTAURANT** 2828 Boulevard, Jersey City, N. J. Near State Theatre (188-194)

WANTED IMMEDIATELY

SECOND COOK **GOOD SALARY — ROOM & BOARD** **STEADY EMPLOYMENT** **CALL:** **SOUTH ORANGE 2-3100** (184-190)

FLOOR BOYS

No experience necessary — **LIGHT WORK IN LEATHER AND CLOTH SPORTSWEAR HOUSE** Good pay: Steady work: Good working Conditions. — Apply **OXFORD SPORTING GOODS** 87-01 PERRY ST., JERSEY CITY, N. J. (184-190)

LABORER

NEEDED AT ONCE **FOR GENERAL LABOR WORK** **IN RENDERING PLANT** **STEADY WORK WITH A** **PERMANENT FUTURE** Telephone UN 7-8980 (185-191)

DISH WASHERS

FULL OR PART TIME Good pay: Steady work: Room and board if desired: Good working conditions. — Apply now. **PEDESTAL RESTAURANT** MOUNTAIN BOULEVARD WATCHUNG, N. J. — PL 6-0503

BUTCHER — NEEDED AT ONCE

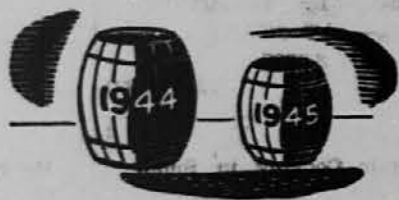
Steady, Reliable American of Slavish or Ukrainian Extraction — Excellent chance for real future under ideal working conditions. Meat market catering to steady family trade. — References required. — Apply after 4 PM **NATIONAL FOOD CENTER** 402 PACIFIC AVE., JERSEY CITY (185-191)

PLAČILO TOČK ZA PORABLJENO MAST PODVOJENO

4 točke mesto 2 za vsak funt!

VSAKA gospodinja v Ameriki, v svoji lastni kuhinji, lahko pospeši povratek večjih zalog mila in vseh stvari v mirni dobi, katere ste toliko časa čakali. To lahko storite, če shranite več porabljenih maščob . . . vsako kapljo, ki jo morete postrgati ali posneti. Nujno potrebne so ravno tako kot vedno. Torej še dalje hranite; ali boste?

Ve ameriške ženske ste napravile sijajno delo, ko ste tekom vojne hranile porabljene maščobe, toda zdaj se ni skončala potreba. Zaloge maščob za izdelovanje mila in drugih dolgo zaželenih izdelkov so več milijonov funtov manjše leta 1945, kot pa so bile leta 1944. Zaradi tega vlada nudi stiri odmerne točke mesto dveh za vsak funt porabljene maščobe, ki jo prinesete.

S posnemanjem, precejanjem in strganjem vsake zadnje kapljice porabljene maščobe lahko povečate svoje lastne domače zaloge mila, milnih drobljankov in prahu mnogo hitreje. In ne samo milo. Temveč tudi nylon, bombaž, električne približke, likalnice, refrigeratorje, avtomobile in vse sto drugih izdelkov v mirni dobi, na katere vsi čakamo.

Maščobe, prihranjene v vaši kuhinji, so nujno potrebne, da pomagamo izdelovati blago v mirni dobi . . . in da pride k vam . . . hitreje. Zato, ali počete nadaljevati dobrega dela, četudi je konec vojne? Pomagali boste dopolniti svoje lastne potrebe za milo in civilno blago, o katerem sanjate. Pomnite, vsaka kaplja porabljene maščobe je še vedno neobhodno potrebna. Hranite dalje, ali boste?

Vaše porabljene maščobe pomagajo izdelovati mirnodobne izdelke, ki jih želite

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

Tudi Francoz se razburja. — V č e r a j so se po obedu dolgo in resno pogovarjali. Francoz je z nami visok in in malomaren. Pravi pravi pregovor: Za mizo ga posadi in noge ti nanjo postavi. Celo do Pavline je malomaren do nesramnosti: rad pa se udeležuje skupnih izprehodov v vokal in jezdenja izven mesta. Že dolgo mi je znano nekoliko okoliščin, ki so preklele Francoza na generala: v Rusiji sta nameravala napraviti tvornico; ne vem, ali jima je izpodletelo ali pa sedaj o tem ne govorita. Poleg tega mi je znan še del rodbinske tajnosti, da je namreč Francoz rešil generala iz zagate, posodilsi mu trideset tisoč frankov, da pokrije primanjkljaj v uradni blagajni, ko je izstopil iz službe. Seveda ima zato generala v pesteh; toda sedaj, ravno sedaj igra glavno ulogo vseeno mlle Blanche in prepričan sem, da se ne motim.

Kaj je mlle Blanche? Pravijo, da je visokega rodu; ima se seboj svojo mater in kolosalno premoženje. Vedo tudi povedati, da je v sorodu z našim marquisom, seveda v daljncem, nekako v tretjem kolenu. Pripovedujejo tudi, da sta bila Francoz in mlle Blanche pred mojim odhodom v Pariz bolj ceremonijalnih, finih in delikantnih odnošajih, sedaj pa se kaže njuno znanje in prijateljstvo nekako manj fino in sorodstvo bližje. Morda se jima zdi naš položaj tako žalosten, da niti ne smatratu potrebim, da bi se pred nami preveč ženirala in se prikrivala. Še pred tremi dnevi sem videl, kako je minister Astlej ogledoval mlle Blanche in njeno mater. Zazdela se mi je, da ju pozna. Zdelo se mi je celo, da sta se naš Francoz in mister Astlej že preje videla. Sicer pa je mister Astlej tako zelo plašen, sramečljiv in molčeč, da je Francoz lahko prepričan, da ne bo o tem govoril. Francoz ga vrlm tega jedva pozdravlja in ga skoro ne opazi, iz česar sledi, da se ga ne boji. To je še razumevno, toda zakaj ga tudi mlle Blanche skoraj ne opazi? To je tembolj čudno, ker se je marquis včeraj zagovoril in rekel nenadno v splošnem pomenku, ne vem zakaj, da je Astlej silno bogat in, da on to ve. Tega naj bi se poprijela mlle Blanche! General se nahaja v silnem nemiru. Saj lahko vsak razume, koliko bi pomenila za generala brzojavka o babičini smrti!

Čeprav sem bil trdno uverjen, da Pavlina namenoma ne mara govoriti z menoj, in sem tudi naredil bladen in ravnodušen obraz, vendar sem si neprestano domišljeval, da kar naenkrat stopi k meni. Zato pa sem včeraj in danes obrnil vso pozornost v prvi vrsti na mlle Blanche. Bedni general, gotovo je izgubljen! Zaljubiti se pri petdesetih letih tako silno in strastno, je gotovo nesreča, ki pa postane še večja, če se spominimo, da je vdovec, da ima dva otroka in popolnoma razpalo premoženje; a če pogledamo še žensko, v katero se je zaljubil!!! Mlle Blanche je lepa. Vendar ne vem, če me bo kdo razumel, ako rečem, da ima enega onih obrazov, katerih se je možno ustrašiti. Vsaj kar se mene tiče, sem se bal vedno takih žensk. Stara mora biti 25 let. Postavna je in širokopleča, ramena so polna; vrat in prsa ima razkošna; kože je temno-žolte, kot tuš ima črne lase, katerih je toliko, da bi zadoščali za dve frizuri. Oči so črne, očesna belina nekoliko rumenkasta, pogled predrzen, zobje beli kot sneg, ustnice vedno pomadovane; vonja po moškati. Oblači se efektno, bogato, s šikom in zelo ukasno. Noge in

roke ima divne. Njen glas je oster kontrast. Včasih se zasmije in pokaže pri tem vse zobe, toda navadno gleda molče in predrzno, vsaj v navzočnosti Pavline in Marje Filipovne. (Čudna govornica: Marja Filipovna odpotuje v Rusijo!) Zdi se mi, da je mlle Blanche brez vsake izobrazbe, morda tudi ne izrednega uma, toda zato zvita in prekanjena. Po mojem nmenju njeno življenje ni brez vsakih interesnih dogodkov. Da vse povem: Najbrže marquis niti njen sorodnik ni in mati nikakoli. Znano je, da sta imeli v Berlinu, kjer smo se srečali, mati in hči nekoliko znanj z boljšimi krogi.

Kar pa se tiče marquisa, dasi še vedno dvomim, da bi bil marquis, niso imeli pri nas v Moskvi in v Nemčiji nikakega dvoma, da pripada višjim krogom. Neznano pa mi je, kako je s stvarjo na Francoskem! Pravijo, da ima chateau (grad). Mislim sem si, da imam tekom teh dveh tednov še dosti časa, da kaj poizvem; vendar še ne vem gotovo, jeli med generalom in mlle Blanche padla odločila beseda. Sicer pa je sedaj vse odvisno od našega imetja, t. j. koliko denarja jni more general pokazati. Ako bi, vzemimo, prišlo poročilo, da babica ni umrla, sem prepričan, da bi mlle Blanche takoj izginila. Čudim in smejam se sam sebi, kakšen spletakar sem postal. Oh, kako mi je vse to protivno! S kakim veseljem bi zapustil vse skupaj! Da-li pa morem zapustiti Pavlino, da-li morem opustiti volunstvo okoli nje? Volunstvo je sicer poklo, toda kaj me to briga?!

Zanimiv je bil včeraj in danes Astlej. Prepričan sem, da je zaljubljen v Pavlino! Intesantno in obenem smešno je, koliko more izraziti včasih pogled sramečljivega, bolestone, nedolžnega, od ljubezni ganjenega človeka, in posebno tedaj, ko bi se raje udril v zemljo, nego bi kaj povedal z besedo ali izrazil s pogledom. Mister Astlej nas zelo često srečuje na izprehodih. Pozdravlja in gre mimo, dasi bi se nam neznansko rad pridružil. Če so ga pa povabili, takoj odkloni. Na počivalnih mestih, v vokalni, pri godbi ali pred vodnjakom gotovo obstaja blizu naše klopi in, naj bo kjerkoli, se mi je treba samo ozreti, pogledati okoli sebe, in gotovo se kje na bližnji stezi ali izza grma pokaže mister Astlej. Sodim, da išče prilike, da bi zlasti z menoj govoril. Danes zjutraj sva se srečala in izpregovorila par besed. Govori včasih nekako sunkoma. Še "zdravstvujete" ni uetgnil izpregovoriti in že je rekel:

"A, mlle Blanche! ... Videl sem že mnogo takih žensk kot je mlle Blanche!"

Umolknil je in me pogledal pomenljivo. Kaj je hotel s tem povedati, ne vem, ker mi je na vprašanje, kaj to pomenja, z laskavim usmevom pokimal z glavo in dodal: "To je že tako! — Mlle Pauline ljubi zelo cvetlice!"

"Ne vem, zares ne vem," sem odvrnil.

"Kako? Vi tega ne veste," je vskliknil ter se silno začudil.

"Ne vem, nisem opazil," sem ponovil smeje se.

"Hm, to me navaja na posebno misel."

Pri tem je pokimal z glavo in odšel dalje. Sicer pa je imel zadovoljen obraz. Govorila sva francosko in sicer grozno slabo.

(Dalje prihodnjič.)

Ravnanje s Hitlerjevi mi žrtvami v zoni Pattonove armade

PARIS, 26. sept. (ONA). — V oni zoni Nemčije, katero upravlja ameriška tretja armada pod poveljstvom generala Patton-a, se nahajajo žrtve Hitlerizma, suženjski delavci, begunci in pregnanci, ki še niso bili repatriirani, še vedno v konfinaciji, za bodečo žico. Ti siromaki so bili "osvobodilni" le zato, da jih je "osvoboditelj" nanovo zopet pognal za plot, z ameriški vojniki, ki stražijo vse izhode...

Ravnanje v zoni ameriške tretje armade je popolnoma drugačno in mnogo hujše kot v zoni, katero upravlja ameriška sedma armada. Tam ni bodeče žice in pri vodu ni oboroženih vojaških straž.

Upravni organi sedme armade trde, da večja svoboda, katero dajejo tem nesrečnim siromakom, ni v nobenem slučaju pokvarila discipline ter da je v splošnem celo olajšala delo nadzornikov, ker so interniranci radi volje pripravljani sodelovati.

Kritika in pritožbe proti ravnanju tretje armade postajajo vsak dan številnejše in ostrejšje. Dobro informirani krogi so mnenja, da je pokazala sedma armada mnogo premalo razsodnosti in nezadostno razumevanje težkih problemov tega vprašanja. Nekateri cenitve trde, da se nahaja v Nemčiji približno 700,000 oseb, katere so bili Nemci privleli v svojo deželo, katerih pa zdaj ni mogoče repatriirati. Sedanji sistem uprave in preživljanja teh žrtev Hitlerizma ne uživa nobenega zaupanja.

Splošne direktive so v mnogih slučajih dobre, a na žalost niso izvedene. Tako na primer, je bila izdana določba, da morajo prejemati begunci po 2000 kalorij dnevno — prejemajo jih pa skoro neizničeni obliki. Stanovanja so popolnoma nezadostna, istotako zdravniška oskrba.

V nekaterih taboriščih so zadržale vojaške oblasti Nemce na mestih nadzornikov, kar je posebno grenko za ljudi, ki so trpeli kot suženjski delavci pod Hitlerjevim režimom in morajo tudi zdaj, po svojem "osvobođenju" ostati pokorni nemškemu poveljem.

Dobro podučeni krogi trde, da je ta položaj pred vsem povzročen po splošnem stališču, katero zavzemajo častniki napram nemškemu prebivalstvu. Njih naziranje je, da se ne sme rekvirirati Nemcem njihovih poslopj in njihove hrane, češ, "mi moramo živeti z njimi — z Nemci — begunci pa se nahajajo tu le prehodno..." Mnogi oddelki ameriške vojaške vlade smatrajo, da so Nemci "njihov narod", izgnanci pa le nepotrebna zgage, ki otežkočuje naloge vojaške vlade.

"The Times" v Indianapolis, Ind., pravi: "Anglija še ni bankerot, in da ne postane bankerot, naj nam proda nekoliko svojih vojaških postojank na Atlantiku, da tako zopet nekaj denarja zasluži..."

RESTAVRACIJA IN BAR
NAPRODAJ je po ugodni ceni restavracija in bar v Poughkeepsie, New York, kjer je 45,000 prebivalcev. Pokličite Poughkeepsie 1915 ali pišite na: RESTAURANT-BAR, 125 Main Street, Poughkeepsie, N. Y.

10-2

POZOR SLOVENKE!

Podpisani želim znanja s Slovenko srednje starosti. Kateri si želi svoj dom in prekrbljeno bodočnost, naj se javi podpisaniemu na spodaj označeni naslov. Jaz sem Slovenec doma iz Stajerske; tu posedujem 7 akrov zemlje in denarja imam prihranjenega. Pišite na: Anton Salokar, 16 McKinley St., Perry, Iowa.

HELP WANTED ::

HOUSEWORKER - COOK
EXPERIENCED
SLEEP IN: LARCHMONT; 2
SMALL CHILDREN: GOOD
SALARY
Call SC 4-8556

COOK - HOUSEWORKER
SLEEP IN, NO LAUNDRY, OWN
ROOM & BATH. EXCELLENT
WAGES, REFERENCES
RI 9-4480
845 WEST END AVE.
APT. 11A
(190-192)

**COOK, HOUSEKEEPER,
& CHAMBERMAID**
2 GIRLS; COMPLETE CHARGE
OF HOME IN L. I.
CH 4-0732
(190-192)

HOUSEWORKER,
NO COOKING
PART TIME - HOURS: 3 HOURS
A DAY - 2 DAYS A WEEK
REFERENCES
BRISCOE, 4 EAST 7TH STREET
New York - RI 4-0925
(190-192)

NURSEMAID
GIRL 4, SCHOOL BOY, LIGHT
DUTIES, OWN ROOM
\$125 - A MONTH
REFERENCES
AC 2-5544
(190-192)

COOK - HOUSEWORKER
EXCELLENT SALARY
SLEEP IN
2 CHILDREN
REFERENCES
Call:
SC 4-1236
(190-192)

COOK - HOUSEWORKER
2 ADULTS, 4 ROOMS, SLEEP OUT.
GOOD WAGES, LIGHT LAUNDRY
REFERENCES
NO SUNDAYS, RADIO, STEADY
POSITION
APT. 7A - 177 EAST 7TH ST.
New York - RE 4-2087
(190-192)

COOK - HOUSEWORKER
SLEEP IN, OWN ROOM & BATH
EXPERIENCED
REFERENCES REQUIRED
GOOD SALARY
EN 2-2306
(190-196)

HOUSEWORKER
PLAIN COOK
SLEEP IN, OWN ROOM & BATH,
PLAIN COOKING
NO WINDOWS, LIGHT LAUNDRY
EXCELLENT HOME & SALARY
SMALL FAMILY
WA 7-1391
(190-192)

HOUSEWORKER
PLAIN COOK
ASSIST 17 MONTH BOY, DR'S
FAMILY - 2 ADULTS
3 ROOMS, SLEEP OUT, GOOD
SALARY, GOOD REFERENCES
49 EAST 96TH ST., APT. 11E
N. Y. C. - AT 9-3111
(190-196)

ROKAVICE
ŠIVALKE - "INSERTERS"
"CLOSERS" IN DRUGE
Delo od komada ali plača po
izvešanosti — Dobra letvica
Stalno delo. — Govori se češko
v prostorih. — Vprašajte:
GUTMAN - SANN, 726 Nostrand
Ave., N. E. 8-2779 - Brooklyn
(190-196)

HOUSEKEEPER - COOK
4 YEAR CHILD - SLEEP IN
MUST SPEAK ENGLISH
BEST REFERENCES
\$110 - MONTH
AC 4-2142
(190-192)

HOUSEWORKER
EXPERIENCED
OWN ROOM; SLEEP IN
REFERENCES REQUIRED
\$135 - AT START
SH 3-3392
(190-192)

COOK
Very Simple Cooking in Small
Home for Aged Women
Sleep in - Good Salary
Permanent - Apply:
PRESBYTERIAN GUEST HOUSE
139 BAINBRIDGE ST., B'KLYN
GL 2-3883
(190-196)

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven-skemu Pomožnemu Jdбору 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

GIRLS Experience Not Essential **GIRLS**
PERMANENT PEACETIME JOBS
LIGHT PLEASANT ASSEMBLY WORK ON NOVELTIES
OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT
GOOD STARTING PAY - APPLY
APEX PRODUCT CORP.
53 EAST 10th STREET, (5th FLOOR) NEW YORK CITY
(189-195)

DELA VKE ISCEJO

GIRL or WOMAN
HOUSEWORK, NO COOK
THURSDAY AND SUNDAYS OFF
1 ADULT, 2 CHILDREN
\$85 - MONTH
HOURS 10 AM to 7 PM
IN 2-0513
(190-192)

HOUSEWORKER
PLAIN COOK; CONGENIAL
SURROUNDINGS; 2 CHILDREN
SLEEP IN OUT
SMALL APARTMENT
GOOD SALARY
APT. 6E, 720 Port Washington Ave.
WA 7-5509
(190-192)

HOUSEMAID
OWN ROOM, SLEEP IN
HIGH SALARY
GENERAL, HOUSEWORK,
GOOD REFERENCES
RUTHERFORD 2-3176 (N. J.)
(190-192)

HOUSEWORKER
GENERAL, FULL TIME,
SLEEP IN, OWN ROOM
PRIVATE HOUSE
REFERENCES
SALARY \$65 A MONTH
SHORE ROAD 5-0436
(190-192)

HOUSEWORKER
PLAIN COOKING
PART TIME - HOURS 11 AM
TO 4 PM
GOOD SALARY - REFERENCES
IN JACKSON HEIGHTS, L. I.
MO 2-7738
(190-192)

WANTED
HOUSEKEEPER-COOK
SMALL JEWISH FAMILY
GOOD SALARY
Call:
PRESIDENT 3-4685

OPERATORS
Experienced on
Good pay; Steady peacetime work
Apply at address most convenient
FABRIC GLOVES
W I E S E L M A N
622 E. 180th St., Bronx, NY 7-2166
599 Broadway, N.Y.C. 6-2510

COOK - USEFUL MAID
hotel apartment, own room, 3 adults,
no chamber work. — Best references
required. — Call 8 AM to 11 AM;
from 1 PM to 3 PM.
ESSEX HOUSE
190 CENTRAL PARK SO., N.Y.C.
(Apt. 301)

HOUSEWORKER
ASSIST IN COOKING
OWN ROOM AND BATH
GOOD SALARY
R E F E R E N C E S
GREAT NECK
WA 9-1200 - Ext. 143

HOUSEWORKER
Reliable, capable, sleep in, 6 room
house, 2 school children—5 and 6
years of age, own room, bath and
radio, wash machine. — Good Salary.
Call evenings after 5 PM, all day
Saturday — VI 7-8794

COOK-HOUSEWORKER
OWN ROOM AND BATH
SLEEP IN
GREAT NECK
GOOD SALARY
CI 6-2570

HOUSEKEEPER
COUPLE
MAN TO WORK OUT - ROOMING
HOUSE, 2-ROOM GARDEN APART-
MENT
GOOD SALARY - REFERENCES
SU 7-3774

GENERAL
HOUSEWORKER
LIGHT LAUNDRY, LIGHT COOKING
HOURS 9 TO 5
GOOD SALARY
NE 8-3675 - BROOKLYN

CHOCOLATE DIPPER
PERMANENT PEACETIME JOBS
EXPERIENCED DIPPER
FULL TIME - PART TIME
Apply THOMFORDE
551 WEST 125th STREET
New York City
(185-191)

FILE CLERKS
UNDER 30
Permanent Peacetime Positions
NO EXPERIENCE NECESSARY
\$20 START - Apply:
PARENTS MAGAZINE
52 VANDERBILT AVE., N. Y. C.
Opp. Grand Central Station
(185-191)

COUNTER GIRL
FOR PASTRY SHOP
EXPERIENCED GOOD SALARY
Delmonico Bakery Shop
526 AMSTERDAM AVE.
N. Y. C. (Near 58th St.)
(185-191)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

:: HELP WANTED

OPERATORS
PIECE WORKERS
on BED JACKETS
STEADY WORK - GOOD PAY
Apply
15 EAST 54th ST. - 5th floor
N. Y. C. Plaza 9-4241
(189-191)

DRESSMAKERS & FINISHERS
on CUSTOM MADE DRESSES
Permanent - Pleasant Surround-
ings - Apply
POLA GOWNS
18 EAST 49th ST., N. Y. C.
(189-191)

General
HOUSEWORKER
SLEEP IN - OWN ROOM
\$125 - month
LIGHT COOKING
S U B U R B S
Apply: BOX 9625
120 BROADWAY, N. Y. C.
Room 757

COOK-HOUSEKEEPER
MUST BE NEAT AND PLEASANT
Sleep in preferred, not essential
NO LAUNDRY; 5 ADULTS
\$25 - A WEEK, REFERENCES
SC 4-0107
(185-191)

GENERAL
HOUSEWORKER
SMALL APARTMENT
SLEEP IN - OUT
LOVELY SECTION
DE 2-9839
(185-191)

WEAVERS
WORK ON MOTH HOLES, TEARS,
AND BURNS - 5 DAY WEEK!
Excellent Working Conditions
\$50 PER WEEK!
K A R L T O N
69 - 5th AVENUE NEW YORK
(185-191)

ROČNE ŠIVALKE
Izkušene izdelovalke (finisiers)
na ROBES in DRESSES
Stalno delo — Dobra plača
Prijetna okolica — Stalno delo
delo v mirnem času — Vprašajte
CLAIRA GRESKO
106 E. 19th STREET N. Y. C.
(185-191)

HANDSEWERS
ON
FINE NOVELTIES
PLEASANT STUDIO
Congenial Surroundings
Vprašajte: CLOSET INTERIORS
123 E. 57th ST., 1 fl. up, N.Y.C.
PLAZA 5-3179

ROKAVICE — Šivalke — Inserters
Closers in tudi druge delavke
Delo od kosa ali plača po izve-
šanosti. — Dobre cene — Stalno delo
GOVORI SE ČEŠKO
Vprašajte GUTMAN-LANN
726 Nostrand Ave., Brooklyn
NE 8-2779

:: New Jersey ::
FINISHERS
EXPERIENCED ON DRESSES
STEADY WORK
(UNION SHOP)
Apply
SPORTS STYLE APPAREL
6405 PARK AVENUE
WEST NEW YORK, N. J.
(190-192)

GIRLS AND WOMEN
TO WORK IN FINISHING ROOM
OF LARGE
CALENDAR & PRINTING
PLANT
STEADY WORK GOOD PAY
Excellent Working Conditions
EXPERIENCED GIRLS & FORMER
EMPLOYEES PLEASE NOTE
SECURE YOUR FUTURE
APPLY AT ONCE
The OSBORNE COMPANY
Brighton Road CLIFTON, N. J.
(190-196)

OPERATOR SEWERS
ON MEN'S STRAW HATS
STEADY EMPLOYMENT
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply: CPLEY HATS
31 Wilkinson Ave., JERSEY CITY.
BE 3-1181
(185-191)

GIRLS **WOMEN**
Needed Immediately for LIGHT
FACTORY WORK in COSMETIC
PLANT - Steady work; Good work-
ing conditions; Plenty of overtime if
desired - Apply
LIGHTFOOT SCHULTZ CO.
1412 Park Avenue, HOBOKEN, N. J.
(185-191)

OPERATORS
EXPERIENCED
WANTED ON LEATHER AND
CLOTH SPORTSWEAR
Good pay; Light work; Steady work
Good conditions. — Apply
OXFORD SPORTING GOODS
57-101 PERRY ST., JERSEY CITY,
N. J.
(184-190)

Opozorite še druge, ki ne štito
"G. N." na te oglase. — Mogoče
bo komu vstručeno.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak. danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

DAROV ZA WRFASD, NEW YORK, N. Y.

Uprava "Glas Naroda" je pretečeni petek 28. septembra odposlala na urad WRFASD, New York, znesek \$7.—, katerega sta darovala sledeča:

Mr. Joe Trebec, Long Eddy, N. Y. \$5; ter Mrs. Mary Skerjanc, Republic, Pa. \$2.

V imenu zgoraj omenjene ustanove se darovalcem prav iskreno zahvaljujemo.

Uprava "Glasa Naroda".

SLOVENCEM

velikega New Yorka naznanjamo, da je glavna postojanka za zbiranje ponošene obleke za STARO DOMOVINO v cerkveni dvorani sv. Cirila na Osmi v New Yorku.

Obleko prinesite sami, ali pa jo pošljite po pošti na: ST. CYRIL'S CHURCH, 62 ST. MARK'S PL., NEW YORK 3, N. Y.